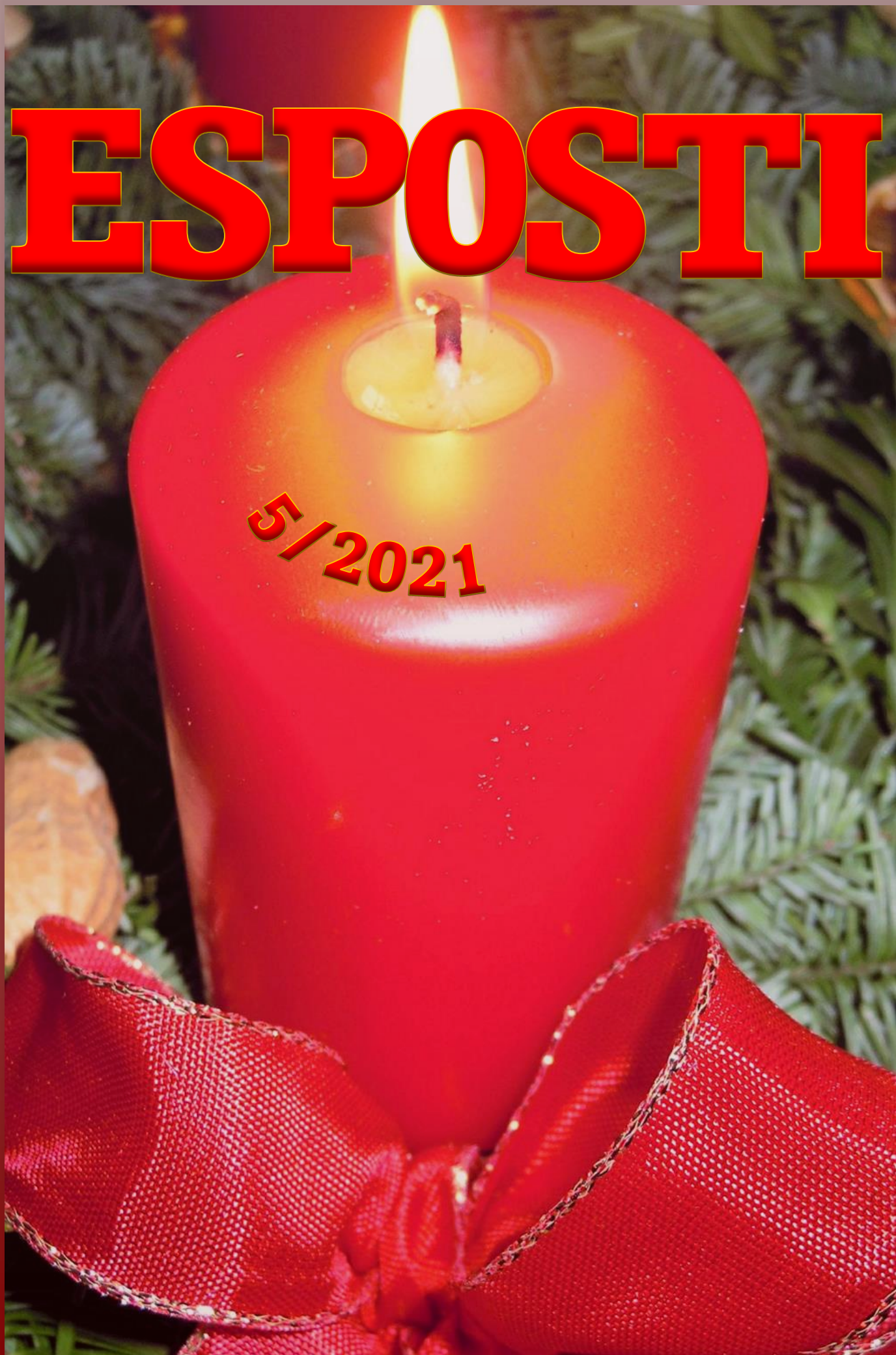

ESPOSTI

5/2021

Toimitus

Angelika Provalskaja

Laura Lund

Iku Kekki

Sara Hirvonen

Viivi Viren

Emma Mikkonen

Jessica Lindell

Aimo Ala-Jääski

Susanna Akkila

Sisällysluettelo

(klikkaa otsikkoa päästäksesi kyseiselle sivulle)

Pääkirjoitus 5

Vaihtoehtoinen jouluelokuva: naamio-
orgioita & freudilaisia teemoja 8

Teatterissa – siis sydäntä sivistämässä 11

Kirjavinkkaus – Koskelan teinisurma 16

Jyllan oppilaat loistavat Espoon Palloseurassa 18

Pitkä ura päättyi Jyllan keittiössä 19

Ilahdutamme ikäihmisiä joulukorteilla 21

Suuret
onnittelut
uusille
ylioppilaille!

Pääkirjoitus

Eteenpäin, sano mummo lumessa

Angelika Provalskaja

Tänä vuonna kotimaamme Suomi täyttää mahtavat 104 vuotta. Mitä suomalaisuus on? Sauna, iskelmä, karjalanpiirakat, järvet ja Linnan juhlat - muutamia mainitakseni! Itselleni suomalaisuus merkitsee ennen kaikkea rehellisyyttä. Suomi on maailman toiseksi tasa-arvoisin maa. Koulutuksessa olemme mallimaa, onnellisuudessa ensimmäisiä ja terveydenhuollossa maailman parhaita. Kuulostaa hyvältä, eikös? Jotta ei menisi vain kehumiseksi, puhutaan siitä, mitä muut Suomesta ajattelevat.

Suomalaisten ajatellaan olevan sisäänpäinkääntyneitä. Tämä on ehkä yleisin kuulemani stereotypia suomalaisista, saunomisen ja huomattavan alkoholin kulutuksen lisäksi. Mielestäni se pitää myös osittain paikkansa, mutta kyse on persoonallisuuspiirteestä, joten asia vaihtelee paljon riippuen ihmisestä. Suomalaisia pidetään yleisesti mallikansalaisina. Olemme kuuliaisia, rauhallisia ja jämäköitä. Kaikki tämä kuulostaa siltä, että suomalaiset olisivat kovin totisia eivätkä osaisi ollenkaan pitää hauskaa, vaikka eihän asia kuitenkaan näin ole.

Mielestäni erilaiset sanonnat ja sananlaskut kertovat myös jotain maasta ja sen kansalaisista.

Tässä muutama poiminta suomalaisista sananlaskuista:

“Auta miestä mäessä, älä mäen alla”

“Ei ketulta keinot loppu”

“Ei se pelaa joka pelkää”

“Haukkuu se koira hyvääkin miestä”

“Hätä keinon keksii”

Jokainen voi itse päätellä, mitä nämä kertovat.

Olenko kuitenkaan oikea henkilö puhumaan suomalaisuudesta, kun olen kasvanut koko elämäni venäläisessä perheessä? Tunnen silti kuuluvani tänne. Minkään maalaisuus ei merkitse minulle niinkään kansalaisuutta, vaan tunnetta siitä, että sitä on. En niinkään koe olevani suomalainen, vaikka juureni ylettyvät myös tänne, vaan koen suomalaisuuden olevan osa minua. Koen, että minuun uppoavat kaikki tyypilliset suomalaiset jutut, jotka tulivatkin jo alussa mainittua, ja ne ovat osa minua.

Itsenäisyyspäivän kannoilla on myös toinen merkittävä juhla, nimittäin joulu. Joulu on tyypillisesti rauhoittumisen ja yhdessä olemisen aikaa. Pitää muistaa, ettei se kuitenkaan ole sitä kaikille. Joillekin joulu on vaikeaa aikaa monista eri syistä. Toivottavasti tämä joulu tulee olemaan kaikesta huolimatta kaikille lempeä.

Hyvää joulun odotusta kaikille!

Vaihtoehtoinen jouluelokuva: naamio-orgioita & freudilaisia teemoja

Iku Kekki

Stanley Kubrickin sekä ylistetty että väärinymmärretty joutsenlaulu *Eyes Wide Shut* ilmestyi vuonna 1999. Taiteelliseksi aikuisviihteeksikin kutsuttu elokuva saattaa olla Kubrickin onnistunein teos sitten *2001:*

Avaruusseikkailun. Elokuva sijoittuu jouluiheen New Yorkiin, vaikka se onkin kuvattu Isossa-Britanniassa ja kaupunki on perfektionistin studiolla luotu massiivinen lavaste.

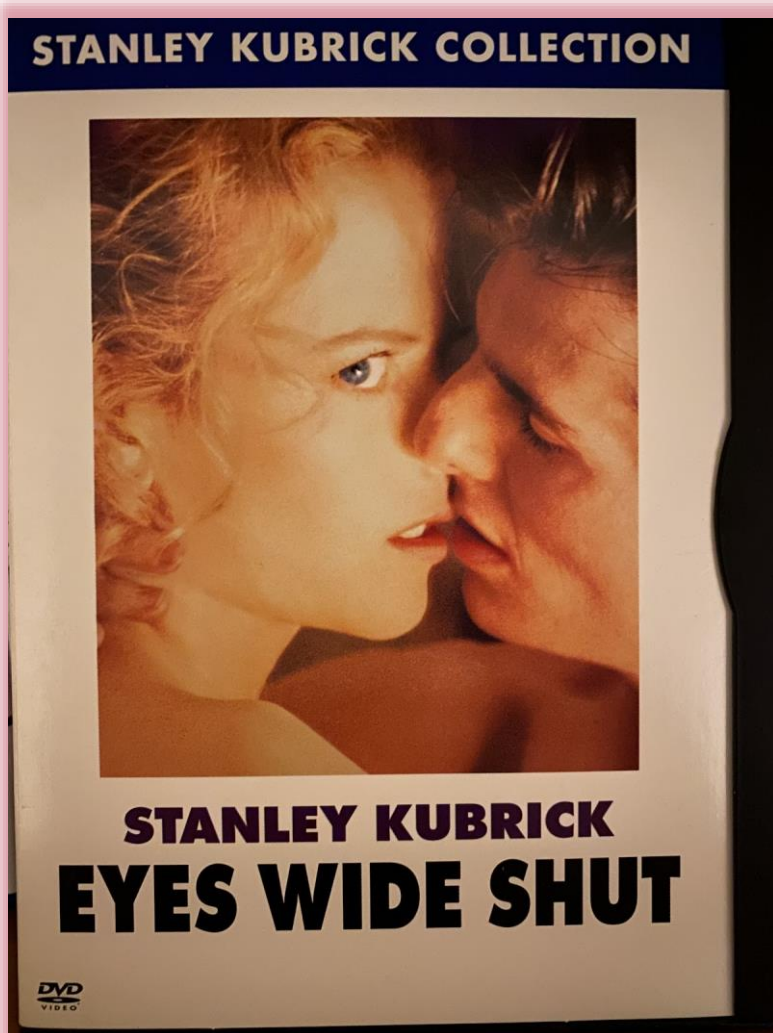
Eyes Wide Shut kertoo tavallisesta avioparista, jonka välit alkavat rakoilla mustasukkaisuuden ja erilaisen avioliittokäsitysten takia. Bill (Tom Cruise) pyrkii tukahduttamaan kaikki seksuaaliset tunteensa muita ihmisiä kohtaa; Alice (Nicole Kidman) sen sijaan antaa luonnollisen tunteiden elää vapaasti - näkemyseroja, joista jokaisen avioparin saattaisi olla hyvä keskustella. Kiiltokuvapoikana tunnettu Cruise ja hänen silloinen aviovaimonsa Kidman ovat tarkoituksella valittu esittämään amerikkalaista skeemaa täydellisestä perheidyllistä, joka kuitenkin elokuvassa murenee pienten mutta luonnollisten asioiden seurauksena. Eräänä iltana Alice paljastaa tunteneensa erääseen upseeriin niin suurta himoa, että hän olisi ollut valmis luopumaan kaikesta tämän vuoksi, jopa miehestään ja lapsestaan. Bill järkyttyy ja pakenee New Yorkin yöhön.

Eyes Wide Shut sisältää seksiä, alastomuutta sekä koko ajan läsnä olevan eroottisen ilmapiirin. Mikäli haluat pitää paljaalta pinnalta silmäsi visusti kiinni, niin elokuvaksi kannattaa mieluummin valita vaikkapa lapsille ja lapsenmielisille suunnattu *Home Alone*. Ilmestyessään *Eyes Wide Shut* aiheutti kohun, vaikka Kubrick tuo esille hyvin ihmisläheisiä ja universaaleja ajatuksia: freudilaisia teemoja ihmisten luonnollista ja vähemmän luonnollisista himoista, kysymyksiä avioliitosta sekä ulkoapäin täydellisessä liitossa esiintyviä mustasukkaisuuden synnyttämiä kipupisteitä. Kubrick on saanut voimakasta inspiraatiota Arthur Schnitzlerin pienoisoromaanista ***Traumnovelle*** (1926), jonka aina ajankohtainen tematiikka on tuotu moderniin maailmaan. Elokuvan kosmopoliittisuutta, ajattomuutta ja unenomaisuutta korostaa taustalla soiva Šostakovitšin valssi *NO.2* sekä muu tarkkaan harkittu ääniraita.

Harhaillessaan New Yorkin öisillä kaduilla Bill päätyy salaperäisen kultin järjestämiin orgioihin, jossa eliittipiiri toteuttaa eriskummallisimpia fantasioitaan mystisten **venetsialaisten naamioiden** takana. Ikimuistoinen orgiakohtaus oli monelle katsojalle liikaa. Stanley Kubrickin *Kelloveliappelsiinin* (1971) tapaan *Eyes Wide Shut* on saanut osakseen paljon kritiikkiä ja paheksuntaa, ja se on tänä päivänä Kubrickin kiistellyin teos. Elokuvaklassikoksi noussut *Kelloveliappelsiini* on ajan saatossa ymmärretty laajamittaisesti; epäilemättä näin käy myös *Eyes Wide Shutille*, jonka Z-sukupolven elokuvaharrastajat ovat selvästi ottaneet paremmin omakseen kuin aikaisemmat katsojat. Stanley Kubrick teki viime vuosisadan viimeisen mestariteoksen, jonka korkein arvostus on vasta tulossa.

Eyes Wide Shut on teknisiltä osa-alueiltaan yksityiskohtaisen tarkka teos. Kubrick kuvasi elokuvaa ennätyselliset 400 päivää. Elokuva on täynnä pieniä yksityiskohtia, jotka auttavat katsojaa ymmärtämään elokuvan tarkoitusperiä; symboliikka, intertekstuaalisuutta sekä yhteiskunnallisia viittauksia. Audiovisuaalinen taidokkuus mahdollistaa *Eyes Wide Shutin* kiehtovan, vangitsevan ja ajoittain myös ahdistavan tunnelman, joka ei pääse oikeuksiinsa matkapuhelimelta tai päivänvalossa katsottuna. Mikäli elokuva kiinnostaa, niin suosittelen katsomaan sen mahdollisimman suurelta ruudulta, ilman mainoskatkoja ja mieluiten illalla/yöllä. *Eyes Wide Shut* on kokemus, joka jättää ikuiset jäljet, jos sille antaa oikeat olosuhteet.

“Fidelio ”

Teatterissa – siis sydäntä sivistämässä

Susanna Akkila

Vihdoin, vihdoin, vihdoin Jylla on päässyt jälleen teatteriin! Syksyn aikana yhteensä yli 400 opiskelijaa on käynyt katsomassa Espoon kaupunginteatterin ”Kultaista vasikkaa”, KokoTeatterin ”Norminäytelmää” ja Red Nose Companyn ”Rèvolutionia”.

Kuva Norminäytelmän treeneistä

Jyllan teatterissakävijän historia on pitkä. Me olemme vuosikymmenten ajan käyneet katsomassa peiliin, millaisia olemme tai millaisia voisimme olla! Olemme olleet haastamassa itseämme ja olemme etsineet vastauksia ja esittäneet kysymyksiä. Olemme kohdanneet tarinoita ja maailmoja: nähneet menneisyyteen, eläneet nykyhetken ja kurkistaneet tulevaisuuteen. Miksi teatteri on niin tärkeää erityisesti tässä maailmassa ja nyt?

Jyllan alumni **Samuel Loimu** kiteyttää vastauksen hyvin:

Teatteri on tärkeää siksi, että siellä on mahdollisuus kokea kaikenlaisia asioita turvallisesti. Koska teatteri on perusluonteeltaan todella intiimiä, kun ihminen katsoo ihmistä ihan konkreettisesti, sen herättämät empatian tunteet ovat erittäin vahvoja. Lisäksi teatteri on poikkeus maailmassa, jossa on vaikeaa keskittyä

hetkeen ja tarve tallettaa asiat: Meidän on mahdollista selata kirjaa taaksepäin, ottaa video keikalta, kuvata museoreissulla hienoin teos, pysäyttää leffa ja jatkaa sitä myöhemmin. Teatteria ei voi kohdella samalla tavalla, se on olemassa vain hetken ja siksi pakottaa pysähtymään.

KokoTeatterin johtaja **Anna Veijalainen** puhuu samasta turvallisuuden kokemuksesta:

Teatteri on aina mahdollisuus nähdä maailmaa, kokea jonkun toisen nahoissa turvallisesti jotakin. Joskus se auttaa ymmärtämään, toisinaan siitä saa vahvistusta omalle kokemukselle tai ajatukselle siitä, että jokin voisi olla mahdollista. Esitysten kanssa saa olla myös eri mieltä. Ilmaisumuotona teatteri on itselleni ainakin lähtökohtaisesti empaattinen, jolloin on hyvä pohtia erityisesti sitä, miksi tuntuu siltä, että olen eri mieltä. Ohjaajana ajattelen, että kysymysten esittäminen on arvokkaampaa kuin valmiiden ajatusten syöttäminen. Kysymyksiä esittämällä voidaan muuttaa ajattelua, annetaan mahdollisuus asettua jonkun toisen asemaan.

Myös KokoTeatterin kotikirjailija ja mm. Norminäytelmän kirjoittanut **Marjo Niemi** korostaa, että

teatteri on myös hyvä muistutus siitä, että meillä kaikilla on rooleja, mutta ne eivät ole ikuisia, tai sama asia kuin me itse. Teatteri on tärkeä paikka kokea asioita yhdessä katsomossa, nähdä, että on olemassa näyttämö, jossa voi kokeilla, esittää, kuvitella ja muuttaa asioita. Pidän myös haasteista ja teatteria pidän vaikeimpana taiteenlajina. Näyttämöä pidän vapaana ja ketterämpänä lauttana asioille, verrattuna vaikka mediaan, elokuvaan, politiikkaan. Itsekin tein nuorena jonkin verran teatteria ja se oli tärkeätä, koska sai kokeilla ja tehdä yhdessä.

Nykynuoren harteilla painaa entistä raskaammin olla tietynlainen tietyssä roolissa, vaikkapa hyvänä ja kunnon lukiolaisena. Uusi opintosuunnitelma kuitenkin korostaa jopa yli 160 kertaa hyvinvointi-sanaa, ja uudesta lukiosta pitäisi jäädä todistuksen lisäksi sydämen sivistystä (, vaikka enemmän kai taidetaan puhua

ällärivistä, mikä tuskin lisää muuta kuin pahoinvointia). Missä hyvinvoinnin psyykkisten ja sosiaalistenkin rakennusainesten äärelle voisi päästä konkreettisemmin kuin teatterissa? **Tove Janssonin** kirjassa "Vaarallinen juhannus" teatterirotta Emma toteaa Muumimammalle seuraavaa: *Teatteri on tärkein asia maailmassa, sillä siellä näytetään kaikille, millaisia he voisivat olla ja millaisia he tahtoisivat olla, vaikka eivät uskalla, ja millaisia he ovat.* Siksi teatterikasvatus tukee myös lukiolaisen hyvinvointia.

Rauhallista joululomaa! Hyvinvoivaan vuodenvaihteeseen sopivat Norminäytelmän näyttelijöiden viestit siitä, mitä sanoisi lukiolaiselle itselleen nyt ja millaisia terkkuja lähettäisi Espoonlahden lukiolaiselle:

Kuva Norminäytelmän treeneistä

Cristal Snow:

Ole just sellainen kuin olet. Keskity sun intohimoosi ja unelmien toteuttamiseen. Kun muut sanoo sulle: "Hei pitää olla realistisia tavoitteita ja varasuunnitelma", niin sano "fak that!". Ei tarvi! Vaan opiskele, pänttää, tutki, ole kiinnostunut niistä asioista,

jotka takaa sen, että pärjää ja olet paras. Matikka tai kemia vaan ei ole sun juttu Snow, mutta susta tulee aika hyvä aika monessa muussa asiassa, koska sä käytit lukiossa aikasi kirjastossa, teatterissa, kirjoituskoneen, radion ja television ääressä.

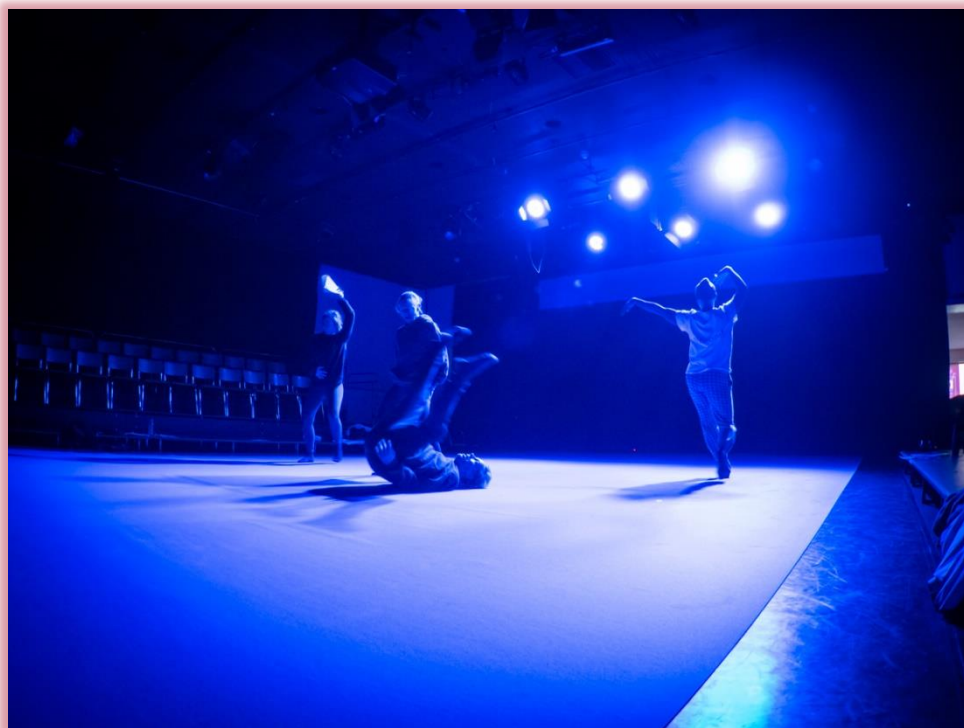
Cécile Orblin:

Sanoisin itelleni, että mene vaan sydämen mukaan. Sulla on vahva sisäinen palo, seuraa sitä, sen minimaalisia ja epäselviäkin vihjeitä. Vatsatuntuma on oikeassa.

Olet hyvä semmoisena kuin olet, älä lannistu jos ympäristö ei sinua heti näe. Aikaa kuuluu ensin itseen tutustumiseen, sille kannattaa uhrata huomiota ja työtä. Sitten se "minä" voi asettua suhteeseen muihin ja maailmaan. Sanoisin: kehitä sun herkkyyttä. Kuuntele tarkkaan kahteen suuntaan: sisäänpäin omia soluja ja sielunmaisemia ja ulospäin, mitä maailma ja luonto kertoo. Mene sitä kohti, mikä tuntuu oikealta ja hyvältä sulle. Vaikka se ei olisi vielä kirkkaana, seuraa pieniäkin vihjeitä. 📌 Jokaisen läheltä löytyy myös joku opettaja, joka tukee kasvua: se voi olla isoäiti, metsä, kirja, sävellys tai meren aava. Löydä sun mestari.

Petriikka Pohjanheimo:

Sanoisin itselleni, että seuraa haaveitasi. Kiire ei ole, reittejä on monia ja ne on erilaisia. Mutta seuraa haaveitasi ja ennen kaikkea: anna niiden muuttua matkan varrella!

Kuva Norminäytelmän treeneistä

Kirjavinkkaus - Koskelan Teinismus

Sara Hirvonen

Tiia Palménin kirjoittama **Koskelan Teinismus** käsittelee viime joulukuun neljännen päivän tapahtumia, jotka koskettivat koko Suomea ja varjostivat muuten iloista joulun odotusta. Kirja kuuluu true crime genreen eli se käsittelee todellista rikosta. Joulukuun tapahtumat järkyttivät kaikkia suomalaisia paljastuessaan ja mediassa seurattiin rikoksen selvittämistä poikkeuksellisen tarkasti muun muassa teon raakuuden vuoksi. Kirja ja siinä käsitellyt tapahtumat herättivätkin mielenkiintoisen keskustelun nuorten mielenterveydestä ja lastensuojelun tilanteesta.

Rikoksen tekijöiksi paljastui kolme nuorta, joita uhri oli pitänyt ystävinään. Etenkin yksi tekijöistä tuotiin esille uhrin pitkäaikaisena ystävänä ja tämä oli käynyt myös uhrin kotona. Miten uhri on voinut pitää tekijöiden kaltaisia kiusaajia ystävinään? Miten kukaan pystyy Koskelan teinismus kaltaiseen tekoon? Miksei kukaan huomannut hätää aiemmin? Kirjan sisältö onkin enemmän motiivien ja tapahtumien seurauksien selvittämistä ja se toimii tässä tapauksessa hyvin, koska varmasti kaikki tietävät edes jollain tasolla, miten tapahtumat etenivät. Kirja on siinä mielessä ainutlaatuinen, että se on kirjoitettu niin lyhyessä ajassa verrattuna samankaltaisiin kirjoihin, jotka tulevat yleensä valmiiksi vasta hyvän aikaa tuomioiden antamisen jälkeen. Kirjan päämotiivina ei ole niinkään tekijöiden tuomitseminen tai rikoksella mässäily vaan sen sijaan toimia herätyksenä siihen,

että jotain on systeemissä vialla jos tällaista pääsee tapahtumaan. Uhri oli kuitenkin lastensuojelun asiakas ja niin sanotusti avun piirissä, mutta tämä ei riittänyt teon estämiseen.

Suomessa lastensuojelun ja mielenterveyspalveluiden ruuhkautuminen on ollut ongelma jo pidemmän aikaa, mutta koronapandemia on vain korostanut ja pahentanut sitä. Yhä useammat lapset, nuoret ja jopa aikuiset joutuvat odottamaan hoitoon pääsyä yli kolme kuukautta. Koronapandemia on eristänyt ihmiset koteihinsa ja erityisesti harrastusten ja koulun sulkeuduttua sosiaalista kanssakäymistä erityisesti tarvitsevat nuoret olivat yksin. Olisiko uhrin tilanne ollut toinen ilman koronaa? Olisivatko tekijät silti päätyneet surmaamaan ikätoverinsa? Palmén haastattelee eri alojen ammattilaisia kirjassaan ja tuo näin uudenlaista näkökulmaa tapahtumien syntyyn. Voimme kaikki miettiä voisimmeko puuttua tällaisten tapahtumien etenemiseen. Voisimmeko huomata toisen hädän? Mitä voisimme tehdä yhteiskuntana toisin?

Kirja oli mielenkiintoista luettavaa ja lukiessaan voi oppia yhtä sun toista kriminaalipsykologiasta. Varoituksena sanoisin kuitenkin sen, että kirjassa kuvaillaan uhrin kärsimyksiä paikoin hyvin graafisesti, joten se ei välttämättä sovellu kaikille. Jos kuitenkin true crime genrenä kiinnostaa, voin suositella kirjaa lämpimästi.

Lopuksi haluaisin toivottaa kaikille rauhallista joulua tämän kaiken epävarmuuden ja rajoitusten keskellä.

Jyllan oppilaat loistavat Espoon Palloseurassa

Viivi Viren

Espoon Palloseuran TB1-joukkueessa pelasi juuri päättyneellä kaudella koulumme opiskelijoitamme. Minea Grönberg, Aida Ilovuori, Enni Laine, Sonja Laukala, Mia Wires sekä toiselta vuosikurssilta Mari Kalliovaara näyttivät joukkueessa taitonsa. Joukkue pelasi hienosti syksyn lokakuussa ja varmisti B-tyttöjen Suomen mestaruuden.

Jylla onnittelee kaikkia menestyneitä pelaajia!

Pitkä ura päättyi Jyllan keittiössä

Emma Mikkonen

Moniko tulee ajatelleeksi, että koulun keittiössä toimii ihmisiä, joille työpäivän tärkein hetki on antaa asiakkailleen, meille oppilaille ja opettajille, mahdollisimman hyvä ruokahetki.

26.10 koulussamme vietti viimeistä työpäiväänsä Jyllassa noin 16 vuotta ahkeroinut keittiön kantava voima Sari. Koulumme opettajat halusivat juhlistaa Sarin lähtöä erityisellä tavalla, koska yli puolitoista vuosikymmentä samassa paikassa on huomionarvoinen aika. Kaikille Jyllan opiskelijoille lähti tiistaina ennen ruokailua viesti, jossa kerrottiin hieman Sarin urasta ja ohjeistettiin, miten Saria tulee kiittää päivän ruokailussa. Sarille pidettiin kiitospuhe ja hänelle ojennettiin itse tehty kortti sekä kaunis ja runsas kukkakimppu. Mieleenpainuvien kohtien oli kuitenkin se, kun kaikki ruokalassa olleet opiskelijat ja opettajat kajauttivat yhteen ääneen toivotuksen "Sarille kiitos!" , mikä nostatti kyyneläiset jo valmiiksi liikuttuneen keittäjän silmiin.

*Sari-keittäjä kukkien ja kortin
kanssa viimeisenä päivänään
Jyllan tiloissa.*

Ilahdutamme ikäihmisiä joulukorteilla!

Viivi Viren

Jylla osallistuu tänä jouluna **Espoon kaupungin ikäihmisten joulukorttikeräykseen**. Oppilaat askartelivat itse jouluisia kortteja, jotka toimitetaan ilahduttamaan Espoon kaupungin hoivakoteihin. Haaste on osa **Siskot ja Simot -yhteisön Joulupostia ikäihmisille -kampanjaa**. Sen tavoitteena on varmistaa, että mahdollisimman moni seniori saisi tänä vuonna lämpimät joulun toivotukset.

Ihana idea joulun alla, johon meidän koulun oppilaat lähtivät mukavasti mukaan :).

